

La tesi doctoral de Natàlia Vilà Urriza sobre les falsificacions d'impresos de la Universitat de Cervera

Autor: Natàlia Vilà Urriza

Data de publicació: 08-11-2022

La Natàlia Vilà Urriza ha escrit un fil de twitter explicant les seves troballes de la tesi doctoral que desenvolupa al voltant de les falsificacions fetes per la Universitat de Cervera.

A l'època moderna es feien coses molt lletges i poc ètiques amb els impresos (i no em refereixo només al seu contingut). Avui tornem a parlar de falsificacions, però no ens fixarem en les que patia la Universitat de Cervera, sinó les que ella mateixa va cometre descaradament.

L'any 1718 la Universitat de Cervera va rebre el monopoli sobre una llarga llista de llibres d'ensenyament. I el 1729 va comprar tots els exemplars d'aquests llibres que havien estat impresos abans d'aquesta concessió i que encara estaven disponibles a les llibreries.

La Universitat va anar posant a la venda aquests volums i, a mesura que se li acabava l'estoc, n'imprimia de nous. Així va anar tirant durant molt de temps.

Però hi va haver uns títols concrets que li van costar molt de vendre i que, catorze anys després, encara li ocupaven molt d'espai al magatzem: la gramàtica de Nebrija comentada en català, la sintaxi de Torrella comentada en català, l'Erasme català comentat.

Per la tesi he recopilat moltes edicions d'impresos de Cervera. I, pel que fa a aquests títols concrets, sempre m'ha cridat l'atenció que existeixen algunes edicions amb la mateixa portada i peu d'impremta, però amb un interior molt diferent, començant pel nombre de pàgines.

A la documentació vaig trobar una cosa molt interessant: una declaració de l'impressor Manuel Ibarra on confessava haver imprès només les portades d'aquests tres llibres amb les armes de la Universitat.

Això ha fet que em preguntés: I si realment les gramàtiques de Nebrija que apareixen a l'Excel són edicions anteriors amb les portades canviades? Això explicaria moltes coses... Per comprovar-ho, he fet una visita al CRAI Biblioteca de Fons Antic de la UB.

He agafat unes edicions de la Gramàtica de Nebrija anteriors al privilegi de Cervera i les he comparat amb les de la

Universitat del període de Manuel Ibarra (m'he aturat especialment en els exemplars que tenien el mateix nombre de pàgines).

Al principi semblaven diferents:

Però, a mesura que anava passant les pàgines, començaven a ser idèntics:

Conclusió: La Universitat va agafar un exemplar de l'any 1700 i el va vendre com si fos seu i nou de trinca (quan havien passat 43 anys de la seva impressió). I, sí: es va quedar tan ampla.

També he identificat un exemplar de la Sintaxi de Torrella amb el qual va fer exactament el mateix.

Per què va fer això? Tinc la resposta, però, per saber-la, haureu d'esperar que acabi la tesi (2024).

Natàlia Vilà Urriza

Podeu accedir al fil de tuiter des del següent

enllaç: <https://twitter.com/nvilaurriza/status/1585599644515680256?s=48&t=Rluza0A6-g7aHw0oaVsX3g>